

Nr 271.

Av herr **Lundgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till vattendomstolarna.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 139 angående anslag till vattendomstolarna har föreslagits, att den nuvarande s. k. B-avdelningen vid Norrbygdens vattendomstol skall utbrytas till en självständig domstol, benämnd Mellanbygdens vattendomstol. Samtidigt har föreslagits en personalorganisation vid de två domstolarna som sammanlagt innebär en icke obetydlig förstärkning i förhållande till de nuvarande arbetskrafterna vid Norrbygdens vattendomstol. I fråga om vattenrättsingenjörstjänsterna, vilka för närvarande äro sex, däraf två ordinarie och fyra extra, föreslås sålunda förutom två ordinarie befattningar vid vardera domstolen tre extra ordinarie tjänster vid Norrbygdens vattendomstol eller alltså sammanlagt sju tjänster. Med hänsyn till den synnerligen stora arbetsbörda, som på grund av exploateringen av Norrlands vattenkraft under flera år framåt med all säkerhet kommer att åvila Norrbygdens vattendomstol och den föreslagna Mellanbygdens vattendomstol, är den i propositionen föreslagna utvidgningen av personalorganisationen för visso nödvändig. Emellertid är det lika nödvändigt att tillse att de tjänster som inrättas bliva förenade med sådana löneförmåner att de kunna förväntas bliva besatta.

Vattenrättsingenjörerna, ordinarie och extra, åtnjuta för närvarande lön enligt lönegraden Ca 33 resp. Cg 33. Frågan om deras löneställning har länge diskuterats, och åtskilliga framställningar om en lönereglering ha gjorts. Departementschefen har emellertid — under hänvisning till att frågan vore beroende av pågående utredning rörande lönegradsplaceringen för byråchefer m. fl. — icke ansett sig kunna förorda annan ändring än att, då en fast anställningsform torde vara av betydelse ur rekryteringsynpunkt, de extra tjänsterna föreslagits skola omändras till extra ordinarie tjänster med lön enligt Ca 33.

En av de nuvarande extra vattenrättsingenjörsbefattningarna vid Norrbygdens vattendomstol är obesatt i brist på sökande, och jag anser mig tyvärr ha välgrundad anledning befara, att om Kungl. Maj:ts förslag i fråga om vattenrättsingenjörernas löneställning skulle bifallas, varken de extra ordinarie eller de två nyinrättade ordinarie tjänsterna kunna komma att besättas i brist på sökande. En sådan situation skulle medföra synnerligen

allvarliga konsekvenser icke endast för de pågående och planerade vattenbyggnadsföretagen och därmed för landets kraftförsörjning utan även för alla de sakägare, som beröras av vattenbyggnadsföretagen. I fråga om ett mycket stort antal redan genomförda företag ha ersättningsfrågorna nämligen ännu ej hunnit regleras, och det lamsläende helt eller delvis av vattendomstolarnas verksamhet, som brist på vattenrättsingenjörer skulle medföra, måste leda till ett ytterligare för de av vattenbyggnadsföretagen berörda sakägarna kännbart uppskov med ersättningsfrågornas reglerande.

Enligt mitt förmenande måste yrkandena på en förbättring av vattenrättsingenjörernas löneställning anses vara synnerligen välgrundade. Vattenöverdomstolen, som i sitt förslag till anslagsäskanden för nästkommande budgetår föreslagit att vattenrättsingenjörerna skulle erhålla lön enligt Co 14 resp. Cs 14, har framhållit, att ett mycket stort ansvar åligger vattenrättsingenjörerna, särskilt som någon teknisk överprövning endast i ringa utsträckning kan komma till stånd beroende på att teknisk sakkunskap icke är företrädd vare sig i vattenöverdomstolen eller högsta domstolen. Enligt vattenöverdomstolens mening är det vidare av den allra största betydelse, att vattenrättsingenjörerna i fråga om kompetens äro minst jämbördiga med parternas tekniska biträden, och deras lön måste därför beräknas med hänsyn till denna nödvändiga kompetens. Vidare har framhållits, att vattenrättsingenjörerna med hänsyn till sin arbetsbörda icke ha någon faktisk möjlighet att skaffa sig biförtjänster och att även deras rättsliga möjlighet därtill är mycket kringskuren, då de ej få åtaga sig enskilda uppdrag i ärenden, som kunna antagas komma under vattendomstolens prövning. Att märka är vidare, att vattenrättsingenjörstjänsterna äro sluttjänster och att någon befordran således ej är möjlig.

Även om — i avvaktan på den av departementschefen åberopade utredningen rörande lönegradsplaceringen för byråchefer m. fl. — frågan om den lönegrad, i vilken vattenrättsingenjörerna böra uppflyttas, icke nu bör lösas, så är det dock med hänsyn till vad ovan anförts angående rekryteringssvårigheterna och följderna av att tjänsterna ej kunna besättas nödvändigt att redan nu bereda vattenrättsingenjörerna, såväl ordinarie som extra ordinarie, en provisorisk löneförbättring. Anmärkas må att statens lönenämnd i sitt yttrande över vattenöverdomstolens förenämnda förslag uttalat, att den löneförbättring för vattenrättsingenjörerna, som syntes ofrånkomlig, nu borde åstadkommas genom lämpligt avvägda tilläggsarvoden. Dylika tilläggsarvoden synas vara så mycket mera motiverade som vattenrättsdomarna, vilka äro placerade i lönegrad Co 14, redan åtnjuta avlöningsförstärkning med 3 756 kronor per år. Tillerkännas vattenrättsingenjörerna avlöningsförstärkning med samma belopp åstadkommes en mera rättvis avvägning mellan vattenrättsdomarnas och vattenrättsingenjörernas löneförmåner än den som för närvarande råder.

Med stöd av vad ovan anförts får jag alltså föreslå,

att riksdagen måtte besluta,
att ordinarie och extra ordinarie vattenrättsingenjörer
från och med budgetåret 1949/50 skola erhålla en tillfällig
löneförstärkning av 3 756 kronor per år,
samt att höja av Kungl. Maj:t begärt förslagsanslag till
Vattendomstolarna: Avlöningar med ett till 49 000 kronor
avrundat belopp.

Stockholm den 29 mars 1949.

P. G. Lundgren.